

در جلسه هیئت دولت مطرح شد

تأکید روحانی بر روشن شدن علت سانحه کنارک

کروه سیاست: رئیس‌جمهوری روز گذشته در جلسه هیئت دولت به وقوع حادثه برای شناور کنارک و به‌شهادت‌رسیدن تعدادی از کارکنان نیروی دریایی ارتش اشاره کرد و با گرامیداشت یاد شهدای نیروی دریایی ارتش گفت: «برای ما بسیار جای تأثر...

صفحه ۲

پنجشنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۹ - ۲۰ رمضان ۱۴۴۱ - ۱۴ می ۲۰۲۰

تتیرها

طرح بحث برانگیز مجلس برای ورزش

با اسرائیلی‌ها مسابقه نده!

صفحه ۱۴

روایت به تعویق افتادن سفر مبارک برای دیدار با خاتمی

صفحه ۲

تفاوت قیمت سکه بانکی و بازار ۵۰۰ هزار تومان شد

کاسبی با سکه دونرخی

صفحه ۴

واکنش شرکت ملی نفتکش به گزارش «شرق»

ادعای وکیل ۱۰ خدمه سانچی کذب است

صفحه ۵

جدال بر سر تعهدات ارزی

صفحه ۴

لیبرال‌ها خطاب به بایدن: برگرد به برجام

صفحه ۱۵

حرف اول

حضرت امیر در قاپ فرهنگ

محمدجواد لسانی - پژوهشگر

افراد حاضر در یک جامعه، بنا بر آیین‌ها و رویدادهای تقویمی، عادات خاصی به خود می‌گیرند و به آنها تعلق خاطر نشان می‌دهند.

اکنون که مردم خداجوی کشور در ایام و لیالی ماه رمضان قرار گرفته‌اند، به‌صورت یک برنامه ذهنی و جمعی به دعاها و عبادات مخصوص این‌ماه نزدیک می‌شوند و به ضمانن آن عشق می‌ورزند و به شخصیت‌های مطرح این‌ایام ادرات بیشتری پیدا می‌کنند. برخی حتی ساعات این‌ماه را از دست نمی‌دهند؛ به عبارتی روشن مؤمنان وقتی به شب‌های قدر می‌رسند که به زبان امروزی، گرآنگاه‌ماه خدا محسوب می‌شود، انتظاراتی هم در آن‌سوی قضیه از کارگزاران خود دارند. آنها همچنان که دوست دارند بزرگان دین در فضای شهر بیشتر تکریم و تعظیم شوند، به همان اندازه مایل‌اند که این پیروپایان معظم‌برایشان بیشتر شناخته شوند. آنها را بتوانند در آثار فرهنگی و هنری لمس و مشاهده کنند. این حقیقت تلخ وجود دارد که به‌جز چند مورد استثنائی چون مجموعه امام علی(ع)، مخاطبان به اثر تأثیرگذاری در صدواسیمای برخورد نکرده‌اند. تازه این آخر ماجرا نیست، بلکه وقتی با نظر تحقیق در این دو دهه اخیر به رشته‌های دیگر هنری می‌نگرند و در آفاق آن سیر می‌کنند، چیز دندان‌گیری در آن دسته کارها پیدا نمی‌کنند که معلوم شود کارهای درخشانی به‌منصف‌ظهور رسیده است. این افسوس در هنرهای نمایشی بیشتر مشهود است؛ فرای تقسیم‌بندی جناح‌های سیاسی، وقتی که به کارنامه چندساله سینمای کشور توجه می‌شود یا در سالن‌های تئاتر این مرز و بوم به جست‌وجوی یک اثر قابل توجه در شناخت شخصیت مولاعلی(ع) پرداخته می‌شود، متأسفانه دست خالی باید برگشت زیرا در این زمینه کار چندانی صورت نگرفته است. چه خوب می‌شد اگر در تبیین خطبه‌های نهج‌البلاغه کاری هنری به اجرا می‌رسید. پرسشی که ذهن را آزار می‌دهد این است که واقعا در اتاق فکر و شوراهای متنوع نهادهای متبوعی همچون وزارت فرهنگ و ارشاد و سازمان تبلیغات اسلامی چه می‌گذرد؟ آیا از نظر جذب نیروی انسانی هنرمند دچار مشکل هستند یا بودجه کافی اختصاص داده نشده است یا مؤلفه سومی خودنمایی می‌کند یعنی مدیرانی که شایسته باشند بر سر کار نیامده‌اند تا با تدوین برنامه‌های تخصصی در مسیر تحقق این‌امر ضروری حرکت کنند؟ هنوز هم پس از سال‌ها نسل امروز کشور در یک سرگردانی چندین ساله‌ای به سر می‌برد که در قرآن به آن «تیه» گفته می‌شود که اقوامی دچار آن گرفتاری شدند.

ادامه در صفحه ۴

وزیر کشور خبر داد

بررسی اولیه گزینه‌های مختلف درباره روز قدس و نماز عید فطر

پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور: هجدهمین جلسه کمیته اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا روز گذشته با حضور اعضا و نمایندگان بخش‌های مختلف برگزار شد. در این جلسه چهار موضوع «نحوه برگزاری مراسم روز جهانی قدس»...

صفحه ۶

سال هفدهم - شماره ۳۷۲ - ۱۶ صفحه - ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

کرونا کاتالیزور جنگ جهانی؟

احمد عظیمی‌بلوریان - استاد پیشین مریلند

ویروس کرونا در دو، سه ماه اخیر دامان جهان را در بر گرفته و افزون بر کشتار سریع، موجب بی‌کاری و هرج‌ومرج اقتصادی در سراسر جهان شده و مردم را از پای درآورده است. رفتار دولت‌ها نیز در سراسر جهان ترکیبی است از اقدامات گسترده، از تلاش برای جلوگیری از همه‌گیری و یافتن پادزهر تا پنهان‌کاری و ارانه گزارش‌های غیرواقعی برای فرار از مسئولیت و نیز همراه نشان‌دادن رفتار خود با جامعه، راه‌های مبارزه با ویروس کرونا هیچ‌یک ناشی از کشف تازه نیست بلکه انتقال تجربه چندهزارساله بشر در مبارزه با بیماری‌های واگیردار مانند آنفلوآنزا، وبا، سرخک، سل، ایدز و... است. از شناخته‌شده‌ترین این روش‌ها شست‌وشوی دست‌ها، فاصله‌گیری اجتماعی، نکشیدن دست به صورت و به‌کاربردن ماسک است. اینها همه از تجربیات گذشته به دست آمده‌اند. درعین‌حال، همه دولت‌ها تلاش دارند که پادزهر ویروس کرونا را هرچه زودتر بیابند تا از شر آن خلاص شوند. دراین‌باره میان کشورهای جهان هم همکاری وجود دارد و هم رقابت و تهمت‌زنی و افترا؛ چیزی که این روزها میان سران آمریکا و چین مبادله می‌شود. از سوی دیگر، به دلیل امکان سوددهی تولید و فروش پادزهر و این ویروس، همه کشورها در صدد یافتن پادزهر تولید انبوه و تجارت آن هستند. تردیدی نیست که این تلاش به نتیجه خواهد رسید، اما در مسیر این حرکت، کشورهای رقیب نه‌تنها از حربه جاسوسی و تهمت‌زدن به یکدیگر دست بر نخواهند داشت بلکه در رقابت بازار فروش از هیچ تلاشی خودداری نخواهند کرد. این تا اینجای قضیه، اما آنچه پایه‌یای گسترش ویروس کرونا در جهان پیش می‌رود، گسترش ویروس رقابت و دشمنی سیاسی است که از دید همگان پنهان مانده است یا تاکنون جدی تلقی نشده است. البته این داستان به سه‌سال‌واندی پیش و انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات متحده آمریکا برمی‌گردد اما منحصراً به آن نیست. در گذشته‌های دور به‌ویژه از چندین هزار سال پیش که تاریخ مدون آن نگاشته شده و در دروس دبیرستان و دانشگاهی تدریس می‌شود، همواره دشمنی و رقابت و دوستی میان قدرت‌های ملی و منطقه‌ای و بین‌المللی وجود داشته است. در نتیجه هجوم قدرت‌های برتر به ملل ضعیف‌تر، همه عوارض مشابهی که امروز در گسترش کرونا دیده می‌شود - مانند تخریب ساختارهای اقتصادی و اجتماعی، بروز بی‌کاری و گرسنگی، کشتار دسته‌جمعی، بروز گسترش بیماری‌های عفونی به دلیل از میان رفتن نظام پزشکی و افزایش مرگ‌ومیر - به شدیدترین وجه در اجتماعات ملل مغلوب بروز کرد. آخرین نمونه آن در اشغال ایران از سوی قوای متفقین در جنگ جهانی دوم و حتی در جنگ عراق علیه ایران دیده شد. جنگ‌های جهانی اول و دوم هرچه بودند، سرانجام موجب تقاهم میان ملل جهان شدند. برای نخستین بار در تاریخ بشر سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد و مشتقات آن مانند سازمان‌های نظامی برای کنترل سلاح‌های اتمی، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، بانک جهانی و سازمان بهداشت جهانی تشکیل شدند. بنای این سازمان‌ها بر این بود که با برخورداری از تجربیات ناشی از تکروری کشورها و قلمبدهای به دلیل از تفرقه‌افکنی سنتی در جهان که تبعات آن در مردم بیچاره اثرات منفی می‌گذاشت، از راه تقاهم و همکاری بین‌المللی دست‌به‌دست هم بدهند تا عقب‌ماندگی‌های ناشی از تکروری کشورها جبران شود. نزدیک به هفتادوپنجاه‌سال که از جنگ جهانی دوم می‌گذرد، این همکاری‌ها کم یا زیاد صورت گرفت؛ اگرچه در این میان تک‌روی کشورها سرعت و مؤثربودن آن را کاهش داد. پس از جنگ جهانی دوم، ساختار جهانی تاکنون چهار دگرگونی‌های فراوان شده است. برخی از کشورها مانند چین و هندوستان از حالت مستعمره خارج شده و در مقیاسی باورنکردنی رشد کرده‌اند. کشورهای استعمارگر اروپایی مستعمرات خود را از دست دادند. سهم بریتانیا دست‌کم استقلال همین دو کشور چین و هندوستان و آزادی بیشتر کانادا استرالیا و زلاندنو است. فروپاشی اتحاد شوروی موجب استقلال کشورهای اطراف دریای خزر شد، اما روسیه خود باز هم قوران کرد. اروپایی‌های دیگر مانند فرانسه مستعمرات خود را مانند ویتنام و الجزایر از دست دادند. نفوذ آمریکا در خاورمیانه موجب سلطه آن در منطقه و تقویت امارات متحده عربی شد، اتحادیه‌ای که قبلاً توسط بریتانیا شکل گرفته بود. این تقویت بازتاب خود را نسبت به وجود یک ایران بزرگ به خوبی نشان می‌دهد.

ادامه در صفحه ۲

ائتلاف علیه قالیباف

احمدی‌نژادی‌ها و جبهه پایداری حامی میرسلیم شدند

صفحه‌های ۲، ۳ و ۴

عکس: احمد حسینی

یادداشت

چهره فردوسی در شاهنامه

ناتوانی در اداره امپراتوری، هر پاره آن را به امیری سپرده بودند؛ زمانی به غزنویان و زمانی دیگر به سلجوقیان. فردوسی آن چنان شیفته ایران بود که همه زندگی خود را وقف سرودن شاهنامه کرد و هرچه داشت به‌جای پرداختن به تجارت یا مداحی به‌گونه عصری که دیک و دیگدان از سیم داشت، چنانکه قاثانی درباره او می‌گوید: شنیدیم که از نقره زد دیگدان/ ز زر ساخت آلات خوان عنصری. همه دارایی خود را صرف آفرینش این اثر سترگ کرد. دهگان‌زاده بود و خود دهکان و مکتنی داشت و در طول ۲۵ یا ۳۰ سال، هم جوانی و هم دارایی خود را در این راه گذاشت، چنانکه در پیران‌سالگی در وصف خودش می‌گوید: الا ای برآورده چرخ بلند/ چه داری به پیری مرا مستمند/چو بودم جوان برترم داشتی/ به پیری مرا خوار بگذاشتی فردوسی مرد خرد و خردورزی است، خداوند را به زیباترین صفت می‌ستاید: به نام خداوند جان و خرد/ کزین برتر اندیشه برنگذرد حماسه عظیم خویش را با ستایش خرد آغاز و همگان را به عقلانیت و بهره‌گیری از خرد دعوت می‌کند. خردورزی را می‌ستاید، حتی اگر دشمن ایران بخردانه رفتار کرده باشد. پاکیزه‌گوی است و از هزل و هجو و طنز که از ویژگی‌های گفتاری زمانه اوست، پرهیز دارد. در روزگاری که شاعران -تقریباً تمامی شاعران- هزل‌باتی دارند و به بارگیری واژه‌هایی که ادب از کتفتن و به‌کارستن آنها شرم دارد، به کلام خویش رنگ و بویی دیگر می‌بخشند، فردوسی جز به لطافت و به ظرافت و به کنایت در باب مسائل شرمگنانه سخن نمی‌گوید. در آغاز سرایش داستان بیژن و منیژه وقتی بی‌خوابی، شاعر را وامی‌دارد تا از کتفتن بانوی خانه‌اش که طبعاً از محارم اوست، شمع و چراغ آورد و آن زن شمعی می‌آورد چون آفتاب و بزمی ساز می‌کند و چنگ می‌نوازد تا دل مردش آرام گیرد و سرانجام از او کام می‌ستاند، آن چنان این کام‌ستانی را به کنایت و اشارت بیان می‌کند که خواننده بسیار باید دقیق شود تا دریابد فردوسی در سرآغاز داستان عاشقانه بیژن و منیژه، خود عاشقانه رفتار کرده است. به تأمل در این آیات بنگرید:

شبی چون شبه روی شسته به قیر/ نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر/دگرگونه آرایشی کرد ماه/ بسجیع گذر کرد بر پیشگاه/ سپهر اندر آن چادر قیرگون/ تو گفتی شدستی به خواب اندرون

ادامه در صفحه ۴

مهدی افشار - پژوهشگر

اگر از این قلم پرسند پهلوان‌ترین، ایثارگرترین، بزرگ‌ترین و خردورزترین قهرمان شاهنامه چه کسی است، نه نیم‌نگاهی به رستم و تبار او با همه ایران‌دوستی‌هایشان خواهم افکند و نه به گودرزیان و گیو و بیژن نظر خواهم داشت و نه به خاندان نوزریان و توس و نه حتی به کیخسرو، فرزند برومند سیاوش و شخص سیاوش که خود یلی است در پاکدامنی و جوانمردی و زیبایی و شکوه انسانی که گسترده‌ترین داستان‌های شاهنامه از معصومیت و مظلومیت او سخن می‌گوید، هرچند به زبان چکاچک شمشیرها و باب مجامله و مبالغه نیست که از سر مذاقه که ایران را از چنگال ضحاک ماردوش رهانید و به ایران و ایرانیان غروری دیگرباره بخشید؛ این قلم بی‌هیچ لغزشی و لرزشی نام فردوسی را بر دفتر قهرمانی‌ها، خردورزی‌ها، ایثارگری‌ها و پهلوانی‌ها ثبت خواهد کرد و این گزینش از باب مجامله و مبالغه نیست که از سر مذاقه و حوصله و ژرف‌اندیشی است. فردوسی برای زنده‌کردن و احیای روح پژمرده ایرانی که بر اثر خشونت و درشت‌خوینی و سرکوب مهاجمانی که برخلاف آیین مقدسی که نویدش را می‌دادند، یک‌پارچه قوم‌گرا بودند و خود را باوجود پیشینه تاریکشان، برتر و همکار را عجم و کنگ و لال می‌خواندند، به‌گفته‌ای ۲۵ سال و به اعتباری ۳۰ سال از زیباترین فصل زندگی‌اش را مصروف آفرینش حماسه‌ای کرد که جودانه تاریخ شد و با این حماسه به یاد ایرانیان آورد که چه گذشته‌ای می‌داشته‌اند، چه افتخاراتی آفریده‌اند، چگونه مردی و مردانگی را پاس داشته‌اند، چگونه اخلاقی زیسته‌اند و چه حماسه‌هایی آفریده‌اند. فردوسی به زیباترین، روان‌ترین و شیواترین زبان، گذشته ایران را تا دورترین اعصار و ادوار نشسته در مه، به‌گونه‌ای فخرآفرین در برابر نگاه ایرانیان به تصویر می‌کشد. فردوسی پهلوان‌ترین پهلوانان حماسه خویش است، زیرا یک‌تنه، به‌راستی یک‌تنه، در برابر امواج خروشانی ایستاد که هستی ایران را در خود فروبلعید، دیرینه‌سالی بود که دیگر نه نامی از ایران بود و نه یادی از ایران. ایران از پادها رفته و جزئی از کلای داخلی بود که از اسلامیت تنها دعوی آن را داشت و تحت حاکمیت خلفایی بود که به‌سبب

یادداشت

فرصت‌ها و تهدیدهای رونق بورس

هدف افزایش ظرفیت تولید، پذیرش شرکت‌های جدید در بورس با هدف تأمین منابع برای طرح‌های سرمایه‌گذاری جدید سهامدار عمده می‌تواند بیش از پیش مورد توجه قرار بگیرد. فروش باقی‌مانده سهام دولت به‌صورت صندوق قابل معامله بورسی ETF یا سهام شرکت‌ها خارج از سازوکار ETF به‌صورت ثبت سفارش با تخفیف برای تأمین مالی دولت، طراحی ابزارهای مالی ترکیبی بدهی، سهام برای ایجاد شرکت‌های جدید مانند اوراق قابل تبدیل به سهام و اوراق قابل تبدیل به واحدهای مسکونی، استفاده از ظرفیت صندوق‌های پروژه و سنایر صندوق‌ها برای تأمین مالی تولید از دیگر نکات قیدشده در لایحه‌ای است که در دولت از چندی قبل در دستور کار بوده ولی هنوز به مجلس ارسال نشده است. استفاده از تجربه موجود در زمینه ایجاد صندوق پروژه برای پروژه‌های بخش عمومی موضوعی است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. همچنین پروژه‌های بخش عمومی معمولاً با توجه به وسعت بالا، نیازمند حجم بالایی از تأمین مالی و از سوی دیگر زمان طولانی برای بازگشت سرمایه‌اند. ایجاد بازارهای ترکیبی و عرضه اوراق رتبه‌بندی‌شده در این بازار نیز از دیگر راهکارها برای رونق در کنار بازار سرمایه است. البته سرمایه‌گذاران حاضر در این بازار نیز سرمایه‌گذاران پیچیده و خاص مثل شرکت‌های بیمه و شرکت‌های بانزنسستگی هستند که می‌توانند این اوراق را خریداری، به‌صورت بلندمدت آن را نگهداری و از بازدهی مناسب آن بهره‌مند شوند. با توجه به مشکلات کشور بعد از تولیدی نیز در آن سهام دارند، ارزش پول ملی و قدرت خرید را تقویت می‌کند و تولید را رونق می‌دهد. با افزایش میزان تولید در کشور، قیمت‌ها واقعی می‌شود و تثبیت قیمت کالاها، کاهش وابستگی به واردات کالا و نیز کشف قیمت‌های واقعی محصولات داخلی از جمله آثار افزایش تولید داخلی به شمار می‌رود. بااین‌حال نکته مهم، پرهیز از ورود هیجانی سرمایه‌گذاران به هر بازاری است. بازارهای غیرمومل مانند طلا، خودرو و ارز علاوه بر احتمال ریزش‌های ناگهانی، فضا را برای جولان دلالان مساعد می‌کنند. درعین‌حال بازار سرمایه به‌واسطه اتکا به حجم وسیعی از منابع مالی خرد از طریق توسعه مشارکت عموم مردم و با اتکا به ابزارهای نوین، توان تأمین مالی بالایی دارد که می‌تواند کمک شایانی به اجرای پروژه‌های عظیم در کشور داشته باشد. منابع سرگردان نیز به بازار سرمایه هدایت خواهند شد، مشروط بر آنکه معرفی ظرفیت‌های این بازار به عموم افراد جامعه از سوی دولت دنبال شود.حجم قابل‌توجه نقدینگی در کشور و وضعیت مناسب بازار سرمایه در چند سال اخیر، افزایش سرمایه نقدی شرکت‌های بورسی با

مهدی تقوی -

با واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی، کارکردن و وضعیت این نوع شرکت‌ها بهتر خواهد شد زیرا خصوصی‌شدن انگیزه سودآوری را برای کارکنان آنها بیشتر می‌کند. درحالی‌که برای شرکت‌های دولتی این انگیزه سودآوری یا نیست یا در صورت بودن نسبت به بخش خصوصی کمتر است. عرضه سهام شرکت‌های دولتی در بورس و تأکیدیاتی که در این زمینه وجود دارد، جهت‌گیری درستی است. در اقتصاد، بخش خصوصی کارآمدی به‌مراتب بیشتری دارد و عرضه سهام شرکت‌های دولتی حتی سهام مدیریتی آنها، می‌تواند به بهبود وضعیت این شرکت‌ها و سودآوری آنان بینجامد. البته ورود به بازار سرمایه نیازمند کسب دانش لازم برای فعالیت در این حوزه است. سهامداران خرد باید بدانند مشاوره با خبرگان این حوزه ضروری است تا سهام شرکت‌هایی را خریداری کنند که از درآمد خوب و منطقی برخوردارند. حضور فعال شرکت‌های دولتی در بورس می‌تواند افرادی را که قصد سرمایه‌گذاری دارند، به سمت بازار کشیده و پس‌انداز آنان در مسیر مولد به کار گرفته شود. درحالی‌که سرمایه‌گذاری در بسیاری از بازارهای مهم اما غیرمولد بازده منفی دارد. هدایت نقدینگی به سمت بازار سرمایه که شرکت‌های تولیدی نیز در آن سهام دارند، ارزش پول ملی و قدرت خرید را تقویت می‌کند و تولید را رونق می‌دهد. با افزایش میزان تولید در کشور، قیمت‌ها واقعی می‌شود و تثبیت قیمت کالاها، کاهش وابستگی به واردات کالا و نیز کشف قیمت‌های واقعی محصولات داخلی از جمله آثار افزایش تولید داخلی به شمار می‌رود. بااین‌حال نکته مهم، پرهیز از ورود هیجانی سرمایه‌گذاران به هر بازاری است. بازارهای غیرمومل مانند طلا، خودرو و ارز علاوه بر احتمال ریزش‌های ناگهانی، فضا را برای جولان دلالان مساعد می‌کنند. درعین‌حال بازار سرمایه به‌واسطه اتکا به حجم وسیعی از منابع مالی خرد از طریق توسعه مشارکت عموم مردم و با اتکا به ابزارهای نوین، توان تأمین مالی بالایی دارد که می‌تواند کمک شایانی به اجرای پروژه‌های عظیم در کشور داشته باشد. منابع سرگردان نیز به بازار سرمایه هدایت خواهند شد، مشروط بر آنکه معرفی ظرفیت‌های این بازار به عموم افراد جامعه از سوی دولت دنبال شود.حجم قابل‌توجه نقدینگی در کشور و وضعیت مناسب بازار سرمایه در چند سال اخیر، افزایش سرمایه نقدی شرکت‌های بورسی با

ادامه در صفحه ۲